

Sosiaali- ja terveysministeriö

VN/424/2020

VN/424/2020-STM-2

STM004:00/2020

Asia Hallituksen esitys laiksi työterveyshuoltolain 3 §:n muuttamisesta

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisesta hallituksen esityksestä.

Hyvinvointiala HALI ry kannattaa työfysioterapeuttien statuksen muutosta työterveyshuollon asiantuntijasta ammattihenkilöksi. HALI ry kuitenkin katsoo, että samalla tulisi muuttaa myös työterveyspsykologit työterveyshuollon asiantuntijasta ammattihenkilöksi. Työfysioterapeuttien aseman muuttamisen jälkeen työterveyspsykologit olisivat työterveyshuollossa ainoa merkittävä laillistettujen terveydenhuollon ammattihenkilöiden henkilöstöryhmä, joilla ei ole työterveyshuollon ammattihenkilön asemaa.

Niin työfysioterapeuttien kuin työterveyspsykologien asiantuntemukselle on suuri tarve. Vuoden 2019 aikana sairauspäiväraha-aikaa alkoi Kelan sairausvakuutuslaskon mukaan yhteensä 308 500. Niistä 27 % syynä olivat tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Toiseksi yleisin syy sairauspäiväraha-ajan alkamiselle olivat mielenterveyden häiriöt, joiden perusteella kausista alkoi 25 %. Mielenterveyden häiriöiden perusteella alkaneiden kausien määrä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 16 %:lla. Alle 35-vuotiaiden ikäryhmässä 39 % kausista oli mielenterveysperusteisia, kun taas 55–67-vuotiaiden ikäryhmässä suurin osa (36 %) kausista alkoi tuki- ja liikuntaelinten sairauksien perusteella.

Työterveyslaitos selvitti alkuvuodesta 2020 työfysioterapeuttien ja työterveyspsykologien aseman muuttamista asiantuntijoista ammattihenkilöiksi. Selvityksessä todettiin seuraavaa:

”Sekä työterveyshuoltolaki että asetus hyvästä työterveyshuoltokäytännöstä korostavat työterveyshuollon asiakaslähtöistä, moniammatillista ja monitieteistä toimintatapa. Jako ammattihenkilöihin ja asiantuntijoihin ei tue tätä, vaan ennemmin voi toimia esteenä. Jo nykyistä työterveyshuoltolakia säädettäessä tämä oli huolena ja eduskunta edellyttikin, että hallitus seuraa, miten uuden työterveyshuoltolain tavoite lisätä eri ammattialojen asiantuntijoiden käyttöä työterveyshuollossa toteutuu, kun laissa on omaksuttu jako työterveydenhuollon ammattihenkilöihin ja asiantuntijoihin. Kelan työterveyshuoltotilastojen perusteella näyttäisi, että moniammatillinen toimintatapa ei ole vahvistunut. Työfysioterapeuttien ja työterveyspsykologien muutos asiantuntijasta

ammattihenkilöksi voisi paremmin mahdollistaa lain ja asetuksen mukaisen toimintatavan.”

Hyvinvointiala HALI ry yhtyy edelliseen selvityksen näkemykseen.

Edellä mainitun lisäksi uudistuksen yhteydessä tulee tarkastella myös mahdollisuutta lisätä toimintaterapeutit työterveyshuollon asiantuntijoiksi. Toimintaterapeutti on terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö, mutta ei nykyisin sisälly työterveyshuoltolaikiin eikä -asetukseen. Myös toimintaterapeutin palveluiden korvattavuutta koskevat sairausvakuutuslain säännökset ovat epäselvät. Lainsäädännön puutteet vaikeuttavat toimintaterapeutin ammattitaidon hyödyntämistä työterveyshuollossa. HALI ry näkee, että toimintaterapeuttien erityisosaaminen mm. työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa olisi arvokas lisä työterveyshuollon moniammatilliseen kokonaisuuteen.

Yhteenveto

HALI ry kannattaa työfysioterapeuttien muuttamista työterveyshuollon ammattihenkilöiksi. HALI ry näkee, että samalla tulisi muuttaa myös työterveyspsykologien asema työterveyshuollon asiantuntijoista ammattihenkilöiksi. Edellä mainittujen muutosten lisäksi työterveyshuollon asiantuntijoiden joukkoon tulisi lukea toimintaterapeutit.

Kunnioitavasti,

Ulla-Maija Rajakangas

toimitusjohtaja

Hyvinvointiala HALI ry